Tolkningar i modal predikatlogik

En tolkning består av ett antal "världar", och till varje värld hör en predikatlogisk tolkning.

Exempel Betrakta sentensen $\Diamond A \to (A \lor \exists x \Diamond Fx \lor \Box(B \lor \forall x \forall y Gxy))$

den "verkliga" världen skrivs w^*

	u	v	w^*
Individdomän	$\{\alpha, \beta\}$	$\{\beta, \gamma\}$	$\emptyset$
extensioner för predikaten	$F: \{\alpha\}$	$F: \{\alpha, \gamma\}$	$F: \{\alpha, \beta\}$
	$G: \{\langle\alpha,\alpha\rangle, \langle\alpha,\beta\rangle, \langle\beta,\alpha\rangle, \langle\beta,\beta\rangle, \langle\beta,\gamma\rangle\}$	$G: \{\langle\gamma,\beta\rangle, \langle\gamma,\gamma\rangle\}$	$G: \{\langle\alpha,\gamma\rangle\}$
tilldelning av sanningsvärden till atomära sentenser	$A \mapsto 1$	$A \mapsto 1$	$A \mapsto 0$
	$B \mapsto 0$	$B \mapsto 1$	$B \mapsto 0$

Tolkning med tre världar: u, v, w^*.

Vi skriver exempelvis
$v(D) = \{\beta, \gamma\}$
$v(F) = \{\alpha, \gamma\}$
$v(G) = \{\langle\gamma,\beta\rangle, \langle\gamma,\gamma\rangle\}$
$v(A) = 1$
$v(B) = 1$

Anmärkningar om tolkningar

(i) Individdomänen får vara tom i en viss värld, men det måste finnas individer någonstans, det vill säga individdomänen får inte vara tom i alla världar.

(ii) Extensionen av exempelvis F får innehålla individer som finns i någon annan världs individdomän, men för att exempelvis $\forall x Fx$ ska vara sann i en viss värld räcker det att F är sann för alla individer i den världen.

(iii) Om man vill ha andra namn än standardnamnen (standard är $ref(a) = \alpha$, $ref(b) = \beta$ och så vidare) så måste de vara samma i alla världar.

Tillbaka till exemplet   I den här tolkningen gäller följande:

- A är falsk eftersom A är falsk i w^* (den verkliga världen). Däremot är $\Diamond A$ sann.
- $\exists x \Diamond Fx$ är falsk eftersom det inte existerar någon individ alls i w^*. Däremot är $\Diamond \exists x Fx$ sann eftersom det finns en värld där $\exists x Fx$ är sann. Dessutom är $\Diamond \exists x \Box Fx$ sann eftersom det finns en värld (u) med en individ (α) sådan att i varje värld är F sann för denna individ.
- Vidare är $\forall x \forall y Gxy$
  - Sann i världen u eftersom alla kombinationer av α och β gör G sann i denna värld. Vi behöver inte bry oss om γ eftersom γ inte finns i individdomänen i u.
  - falsk i världen v eftersom exempelvis $\langle \beta, \beta \rangle$ inte gör G sann i denna värld
  - Sann i w^* eftersom individdomänen $w^*(D)$ är tom, och därmed är Gxy sann för alla x och y i denna värld!
- $\Box(B \vee \forall x \forall y Gxy)$ är sann eftersom B eller $\forall x \forall y Gxy$ är sann i alla världarna u, v, w^*. Alltså är sentensen $A \vee \exists x \Diamond Fx \vee \Box(B \vee \forall x \forall y Gxy)$ sann (det vill säga sann i världen w^* – den aktuella världen). Det följer att
$$\Diamond A \rightarrow (A \vee \exists x \Diamond Fx \vee \Box(B \vee \forall x \forall y Gxy))$$
är sant i denna tolkning.
- Fa är sann (ty $\alpha \in w^*(F)$)
  $\Box Fb$ är falsk (ty exempelvis $\beta \notin u(F)$)
  $\Diamond Fb$ är sann (ty $\beta \in w^*(F)$)
- $\Box \forall x \forall y \Diamond Gxy$ är sann (till skillnad från $\Box \forall x \forall y Gxy$, se ovan) eftersom $\forall x \forall y \Diamond Gxy$ är sann i varje värld. Exempelvis är $\forall x \forall y \Diamond Gxy$ sann i världen v eftersom $\Diamond Gbb$, $\Diamond Gbc$, $\Diamond Gcb$, $\Diamond Gcc$ alla är sanna (vi kollar bara individer från världen v). På liknande sätt är sentensen sann i u. Att $\forall x \forall y$(vadsomhelst) är sant i w^* beror på att det inte finns några individer i w^*.